

Analýza hospodaření sportovního klubu OK SILESIA z. s.

Martin Kovařík

Bakalářská práce
2023

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav financí a účetnictví

Akademický rok: 2022/2023

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Martin Kovařík**
Osobní číslo: **M20295**
Studijní program: **B0412P050001 Finance a finanční technologie**
Forma studia: **Prezenční**
Téma práce: **Analýza hospodaření sportovního klubu**

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Zpracujte teoretické poznatky o neziskových organizacích a jejich hospodaření se zaměřením na spolky.

II. Praktická část

- Analyzujte hospodaření vybraného spolku.
- Zhodnotte hospodaření a vyvodte závěry.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

BOUKAL, Petr. *Fundraising pro neziskové organizace*. Praha: Grada, 2013, 260 s. ISBN 9788024744872.
HOYE, Russell, Katie MISENER, Michael L. NARAINÉ a Catherine ORDWAY. *Sport management: principles and application*. 6th edition. London: Routledge, Taylor & Francis Group, 2022, 320 s. ISBN 978-1-03-210964-0.
NOVÁ, Jana, Jan NOVOTNÝ, Oldřich RACEK, Jaroslav REKTOŘÍK, Aleš SEKOT, Milena STRACHOVÁ a Hana VÁLKOVÁ. *Management, marketing a ekonomika sportu*. Brno: Masarykova univerzita, 2016, 283 s. ISBN 9788021083462.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Eliška Kozubíková, Ph.D.**
Ústav financí a účetnictví

Datum zadání bakalářské práce: **10. února 2023**

Termín odevzdání bakalářské práce: **19. května 2023**

L.S.

prof. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

doc. Ing. Adriana Knápková, Ph.D.
garant studijního programu

Ve Zlíně dne 10. února 2023

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen přípouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považuji se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 18.5.2023

Jméno a příjmení: MARTIN KOVÁŘÍK

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zabývá neziskovým sektorem v České republice se zaměřením na nestátní neziskové organizace. Cílem práce je analyzovat hospodaření sportovního klubu OK SILESIA, z. s. a formulovat doporučení ke zlepšení hospodaření. Teoretická část zahrnuje ziskový a neziskový sektor, charakteristiku jednotlivých forem neziskových organizací a zdroje jejich financování. Praktická část se věnuje analýze hospodaření OK SILESIA, z. s., na jejímž základě jsou formulována doporučení pro zlepšení hospodaření.

Klíčová slova: Neziskové organizace, nestátní neziskové organizace, spolek, hospodaření.

ABSTRACT

The bachelor thesis deals with the non-profit sector in the Czech Republic, with a focus on non-governmental non-profit organizations. The aim of the thesis is to analyse the management of the sports club OK SILESIA, z. s. and to formulate recommendations for improving its management. The theoretical part includes the for-profit and non-profit sectors, the characteristics of individual forms of non-profit organizations, and sources of their financing. The practical part focuses on the analysis of the management of OK SILESIA, z. s., based on which recommendations for improving management are formulated.

Keywords: Non-profit organizations, non-governmental non-profit organizations, club, management.

Velké poděkování patří vedoucí bakalářské práce Ing. Elišce Kozubíkové, Ph.D., děkuji ji za četné rady, pomoc, ochotu a vstřícnost, kterou mi během zpracování bakalářské práce věnovala.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	8
CÍLE PRÁCE A POUŽITÉ METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	9
TEORETICKÁ ČÁST	10
1 SEKTOROVÉ VYMEZENÍ HOSPODÁŘSTVÍ.....	11
2 NEZISKOVÉ ORGANIZACE	13
2.1 STÁTNÍ NEZISKOVÉ ORGANIZACE	14
2.1.1 Příspěvkové organizace	14
2.1.2 Organizační složky státu	15
2.2 NESTÁTNÍ NEZISKOVÉ ORGANIZACE.....	15
2.2.1 Spolky	15
2.2.2 Nadace	15
2.2.3 Ústavy	16
2.2.4 Církev, náboženské společnosti a církevní právnické osoby	16
2.2.5 Politické strany a politická hnutí	17
2.3 FINANCOVÁNÍ NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ	17
2.3.1 Vlastní zdroje.....	18
2.3.2 Návrtné cizí zdroje.....	19
2.3.3 Potenciální zdroje.....	19
3 SPOLKY	21
PRAKTICKÁ ČÁST	25
4 NESTÁTNÍ NEZISKOVÁ ORGANIZACE OK SILESIA, Z. S.	26
4.1 CHARAKTERISTIKA ORGANIZACE	26
4.1.1 Právní postavení a majetek.....	26
4.1.2 Orgány sportovního klubu.....	27
Členská schůze.....	28
4.1.3 Členství.....	29
4.2 HLAVNÍ ČINNOST	30
4.3 DOPLŇKOVÁ ČINNOST	31
5 HOSPODAŘENÍ	32
6 ANALÝZA HOSPODAŘENÍ.....	34
6.1 AKTIVA	34
6.2 PASIVA	35
6.3 NÁKLADY	36
6.4 VÝNOSY.....	37
6.5 HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK	38
6.6 VYBRANÉ UKAZATELE FINANČNÍ ANALÝZY	39
6.7 SHRNUTÍ ANALYTICKÉ ČÁSTI	41
7 DOPORUČENÍ	44
ZÁVĚR.....	45
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	46
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	48
SEZNAM OBRÁZKŮ	49
SEZNAM TABULEK	50

ÚVOD

V každé společnosti hrají neziskové organizace klíčovou roli. Neziskové organizace existují proto, aby rozvíjely komunity, uspokojovaly potřeby identifikovatelných a oddělených skupin v těchto komunitách a pracovaly spíše ve prospěch veřejného blaha než pro vytváření bohatství jednotlivců. Tyto organizace jsou nezávislé na vládě a zastávají ve společnosti místo všude tam, kde selhává státní a soukromý sektor. Nestátní neziskové organizace mohou být v prostředí České republiky založeny především jako spolky, nadace, ústavy, církve a politické strany a hnutí.

Je nezbytné zabývat se problematikou financování, jelikož tyto organizace fungují na principu neziskovosti. To znamená, že primárním cílem není zisk, ale spíše dosažení zlepšeného výsledku hospodaření, který musí být následně investován zpět do dalších aktivit a rozvoje organizace.

Jednou ze základních podmínek úspěšného fungování NO je vícezdrojové financování, tzn. nutnost zajistit pro neziskovou organizaci více zdrojů, ze kterých je financována, aby nebyla závislá pouze na jednom z nich. Patří zde např. dotace od vlády, sponzorské dary a příjmy z členských příspěvků.

V rámci této práce se zaměřím na financování neziskových organizací, přičemž se soustředím na spolky, které patří mezi nejčastější formy nestátních neziskových organizací.

Práce se zabývá především činností a financováním spolku zaměřeného na sportovní činnosti, konkrétně orientační běh. Cílem je analýza hospodaření tohoto spolku a navržení opatření pro zlepšení hospodaření.

CÍLE PRÁCE A POUŽITÉ METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Hlavním cílem bakalářské práce je provést analýzu hospodaření sportovního klubu OK SILESIA ve vybraných letech, zhodnotit hospodaření a vyvodit závěry.

Mezi **dílčí cíle** patří:

Cíl 1: Zjistit jaké metody financování aktuálně sportovní klub využívá

Cíl 2: Zjistit aktuální možnosti financování pro sportovní klub

Cíl 3: Zformulovat doporučení ohledně financování sportovního klubu

Teoretická část bakalářské práce je zpracována na základě metody literární rešerše, která popisuje problematiku neziskového sektoru, nestátních neziskových organizací, specifik týkající se spolků a jejich financování. Pro zpracování teoretické části jsou využity dostupné knižní i online zdroje. Cílem teoretické části je seznámit čtenáře s poznatky související se spolky, aby čtenář pochopil následující praktickou část.

V praktické části je použita deskriptivní metoda, díky které jsem dokázal zjistit a detailně popsat různé aspekty a charakteristiky související s daným tématem. Deskriptivní metoda umožňuje podrobné a systematické popisování procesů nebo událostí. V rámci této práce jsem využil deskriptivní metodu k získání hloubkových informací a podrobného popisu konkrétních aspektů a faktorů souvisejících s danou problematikou a především jsem také udělal analýzu na základě které jsem vyvodil doporučení.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 SEKTOROVÉ VYMEZENÍ HOSPODÁŘSTVÍ

Členění organizací na ziskový sektor a neziskový sektor je podle převažujícího charakteru činnosti (v některých případech je tedy značně relativní).

Podle Tetřevové (2008, s. 19) pojmy veřejný a neziskový sektor jsou důležité a navzájem úzce propojené. Nicméně, v literatuře není jasně definováno, co přesně tyto pojmy znamenají, a existuje mnoho různých výkladů a charakteristik, které se liší podle autorů. Proto je možné se i v běžném životě setkávat s různými názory a výklady.

Ziskový sektor je část národního hospodářství, která je financována z prostředků získaných subjekty ziskového sektoru z prodeje statků, které buď produkují, nebo distribuují, a to za tržní cenu, která se na trhu vytváří na základě vztahu nabídky a poptávky. Cílovou funkcí ziskového sektoru, a tudíž i organizací, které v jeho rámci fungují (podnikají) je zisk. (Rektořík a kolektiv, 2007, s. 14)

Organizace **neziskového sektoru** byly zřízeny k plnění obecně prospěšných činností a jejich úkolem není dosahovat zisk, což ovšem neznamená, že jako vedlejší (doplňkovou činnost) nemohou podnikat (v rozsahu a způsobem daným zřizovatelem). (neziskový sektor, 2016) V druhé kapitole si blíže přiblížíme neziskový sektor jeho rozdělení, a také jednotlivé neziskové organizace.

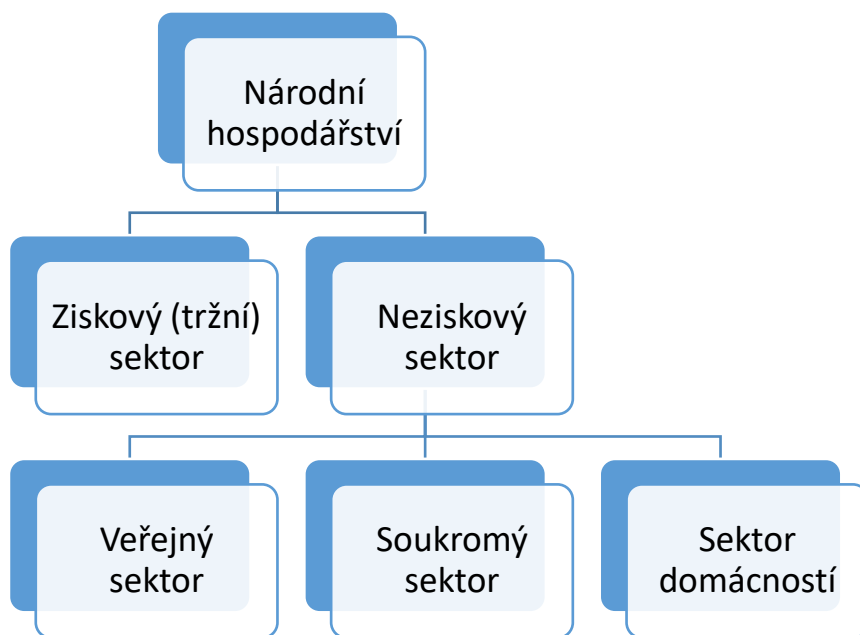
Boukal (2009, s. 10) člení hospodářství z hlediska sektorů:

- ziskový (tržní) sektor, také první sektor – subjekty zakládány s primárním cílem dosáhnout zisk, kdy podniky nakládají majetkem financovaným vlastním kapitálem, případně půjčkou, nesou podnikatelské riziko a spoléhají se na vlastní zdroje;
- neziskový (netržní) sektor – subjekty zakládány s primárním cílem dosáhnout primárního užitku, mající charakter veřejné služby. Subjekty nakládají majetkem financovaný vlastními zdroji, které získávají od soukromých subjektů nebo veřejných subjektů na základě přerozdělování. Tento sektor rozčleňuje na:
 - neziskový veřejný sektor,
 - neziskový soukromý sektor,
 - sektor domácností.

Neziskový veřejný sektor je ta část neziskového sektoru, která je financována z veřejných financí, je zřízena a spravována veřejnou správou, rozhoduje se v ní veřejnou volbou a podléhá veřejné kontrole. Cílová funkce je dosahována poskytováním veřejné služby.

Neziskový soukromý sektor je část národního hospodářství, jejíž cílovou funkcí není zisk, ale přímý užitek. Je financována ze soukromých financí (ale příspěvek z veřejných financí se nevyklučuje), tedy financí soukromých fyzických a právnických osob, které se rozhodly vložit své soukromé finance do konkrétní, předem vymezené produkce nebo distribuce statků, aniž by očekávaly, že jim tento vklad přinese finančně vyjádřený zisk. (Rektořík a kolektiv, 2007, s. 14)

Sektor domácností má v rámci národního hospodářství významnou roli svým začleněním do koloběhu finančních toků a vstupem na trh produktu, faktorů a kapitálu. Z pohledu teorie a praxe ekonomiky a řízení neziskových organizací má tento sektor význam pro formování občanské společnosti, jejíž kvalita je určující zpětně pro kvalitu těchto organizací. V následujícím schématu (Obrázek 1) je uvedeno členění sektorů v národním hospodářství. (Rektořík a kolektiv, 2007, s. 14)

Obrázek 1 Členění národního hospodářství podle principu financování (Rektořík a kol., 2007, s. 13)

2 NEZISKOVÉ ORGANIZACE

Neziskové organizace existují proto, aby rozvíjely komunity, uspokojovaly potřeby identifikovatelných a oddělených skupin v těchto komunitách a pracovaly spíše ve prospěch veřejného blaha než pro vytváření bohatství jednotlivců. (Hoye et al., 2022, s. 41-42)¹

V každé společnosti hrají neziskové organizace klíčovou roli. Neslouží pouze jako poskytovatelé určitých služeb, které nemohou být zajištěny trhem nebo státem skrze veřejný sektor, ale také slouží jako ukazatelé rozvinutosti občanské společnosti a často se stávají hnacími silami veřejného mínění a iniciátory společenských změn. (Stejskal, Kuvíková a Mařátková, 2012, s. 11)

Rektořík (2007, s. 26) uvádí, že organizace tohoto typu nevznikají primárně přičiněním státu, resp. státních úředníků, jsou výsledkem snahy a přání určitých skupin občanů. Nejsou zde tedy proto, že si to přeje vláda, ale proto, že si to přejí občané.

Dobrozemský a Stejskal (2016, s. 22-23) definují neziskové organizace souhrnně za pomoci těchto znaků:

- **Institucionalizované (organized)** – mají jistou institucionální strukturu, organizační skutečnost, bez ohledu na to, zda jsou formálně nebo právně registrovány.
- **Soukromé (private)** – tedy jsou institucionálně odděleny od státní správy, ani jí nejsou řízeny. To znamená, že nemohou mít významnou státní podporu, nebo že ve vedení nemohou být mj. státní úředníci. Rozhodující je zde fakt, že základní struktura neziskových organizací je ve své podstatě soukromá.
- **Neziskové (non-profit)** – ve smyslu nerozdělování zisku, tj. nepřipouští se u nich žádné přerozdělování zisků vzniklých z činností organizace mezi vlastníky nebo vedení organizace. Neziskové organizace mohou svou činností vytvářet zisk, ovšem ten musí být použit na cíle dané posláním organizace.
- **Samosprávné a nezávislé (self-governing)** – jsou vybaveny vlastními postupy a strukturami, které umožňují kontrolu vlastních činností, tzn. že neziskové organizace nejsou ovládány zvenčí, ale jsou schopny řídit samy sebe. Nekontroluje je ani stát, ani instituce stojící mimo ně.

¹ Non-profit organizations exist to develop communities, meet the needs of identifiable and discrete groups in those communities, and work for the benefit of the public good rather than wealth creation for individuals. (Hoye et al., 2022, s. 41-42)

- Dobrovolné (voluntary) – využívají dobrovolnou účast na svých činnostech. Dobrovolnost se může projevovat jak výkonem neplacené práce pro organizaci, tak formou darů nebo čestné účasti ve správních radách.

Dalším rysem je, že:

- Jsou prospěšné, přispívají k veřejnému dobru, usilují o dobro lidí, určitých skupin, či společnosti jako celku.

Posledně jmenovaný rys neziskových organizací však není jednoduše definovatelný a v praxi je obtížné postižitelný či měřitelný. (Dobrozemský a Stejskal, 2016, s. 22-23)

Stejně znaky uvádí ve své knize i Jošt (2019, s. 13)

2.1 Státní neziskové organizace

Jak z názvu vyplývá, státní neziskové organizace zřizuje stát, kraje, obce, případně jejich organizační složky. Jedná se především o organizační složky a příspěvkové organizace, které tyto instituce zřizují a převážně zabezpečují výkon veřejné správy nebo zajištění dalších veřejných služeb, typicky zdravotních a sociálních služeb a školství. (Dobrozemský a Stejskal, 2016, s. 20)

2.1.1 Příspěvkové organizace

Příspěvkové organizace jsou právnické osoby zřizované státem nebo ÚSC. Rozlišují se organizace ústředně řízené státem a jejich hospodaření a zřizování se řídí zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů a následně zákonem č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů, příspěvkové organizace zřízené ÚSC se řídí zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

Zřizovatel o vzniku státní i regionální příspěvkové organizace vydá zřizovací listinu, která obsahuje:

- název a sídlo příspěvkové organizace,
- vymezení hlavních činností organizace,
- zda bude organizace provozovat pouze hlavní činnost nebo jí bude povoleno i provozování ekonomické činnosti,

- informace o svěřeném majetku,
- statutární orgány příspěvkové organizace,
- dobu, na kterou je zřízena (nebo na dobu neurčitou). (Stejskal, Kuvíková a Mařátková, 2012, s. 50-51)

2.1.2 Organizační složky státu

Zákon č. 219/2000 Sb. o majetku České republiky uvádí že „Organizačními složkami státu (dále jen "organizační složka") jsou ministerstva a jiné správní úřady státu, Ústavní soud, soudy, státní zastupitelství, Nejvyšší kontrolní úřad, Kancelář prezidenta republiky, Úřad vlády České republiky, Kancelář Veřejného ochránce práv, Akademie věd České republiky, Grantová agentura České republiky a jiná zařízení, o kterých to stanoví zvláštní právní předpis anebo tento zákon (§ 51); obdobné postavení jako organizační složka státu má Kancelář Poslanecké sněmovny a Kancelář Senátu. Organizační složka není právnickou osobou. Tím není dotčena její působnost nebo výkon předmětu činnosti podle zvláštních právních předpisů a její jednání v těchto případech je jednáním státu.“

2.2 Nestátní neziskové organizace

Jošt (2019) uvádí, že nestátní neziskové organizace (NNO) jsou organizace, které jsou nezávislé na vládě a nevytvářejí zisk pro své členy. Tyto organizace se zaměřují na podporu různých zájmů, jako jsou environmentální, charitativní, kulturní, lidská práva a vzdělávací iniciativy. Mezi nejčastější NNO patří v prostředí ČR spolky, nadace, církve a politické strany a hnutí.

2.2.1 Spolky

Spolky upravuje zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění. Založit spolek mohou minimálně tři osoby vedené společným zájmem k jeho naplňování jako samosprávný a dobrovolný svazek členů a tyto osoby se mohou v rámci spolku spolčovat. Více se spolku věnuje kapitola 3, vzhledem k tomu, že je to hlavní téma bakalářské práce.

2.2.2 Nadace

Zákon č. 227/1997 Sb. o nadacích a nadačních fondech uvádí tyto instituty jako účelová sdružení majetku zřízená a vzniklá pro dosahování obecně prospěšných cílů. Těmito cíli je zejména rozvoj duchovních hodnot, ochrana lidských práv nebo jiných humanitárních

hodnot, ochrana přírodního prostředí, kulturních památek a tradic a rozvoj vědy, vzdělání, tělovýchovy a sportu.

Boukal (2013, s. 135) uvádí, že nadace především naplňují účel, kvůli kterému byly založeny. Proto nadace založená za účelem podpory vzdělávání nepodpoří projekt zaměřený na rozvoj kultury nebo charitu, i kdyby byl propracován sebedokonaleji. Žadatel o podporu nadace musí velmi pečlivě studovat poslání nadace. (Boukal a kolektiv, 2013, s. 135)

2.2.3 Ústavy

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, poukazuje na ústav jako právnickou osobu ustanovenou za účelem provozování činnosti užitečné společensky nebo hospodářsky s využitím své osobní a majetkové složky. Provozuje-li ústav obchodní závod nebo jinou vedlejší činnost, nesmí být provoz na újmu jakosti, rozsahu a dostupnosti služeb poskytovaných v rámci hlavní činnosti ústavu. Zisk může ústav použít jen k podpoře činnosti, pro niž byl založen, a k úhradě nákladů na vlastní správu. Název ústavu musí obsahovat slova „zapsaný ústav“, postačí však zkratka „z. ú.“. Ústav se zakládá zakládací listinou nebo pořízením pro případ smrti. Zakladatelské právní jednání obsahuje alespoň:

- název ústavu a jeho sídlo,
- účel ústavu vymezením předmětu jeho činnosti, popřípadě i předmět jeho podnikání,
- údaj o výši vkladu, popřípadě o jeho nepeněžitém předmětu,
- počet členů správní rady i jména a bydliště jejích prvních členů a
- podrobnosti o vnitřní organizaci ústavu, nevyhradí-li se její úprava statutu ústavu.

O změnách zakladatelského právního jednání rozhoduje i za trvání ústavu zakladatel. Ústav vzniká zápisem do veřejného rejstříku.

2.2.4 Církev, náboženské společnosti a církevní právnické osoby

Církvi a náboženskou společností je dobrovolné společenství osob s vlastní strukturou, orgány, vnitřními předpisy, náboženskými obřady a projevy víry, založené za účelem vyznávání určité náboženské víry, ať veřejně nebo soukromě, a zejména s tím spojeného shromažďování, bohoslužby, vyučování a duchovní služby. Církev a náboženská společnost jsou na roveň postavené instituce, záleží pouze na zakladateli, zda založí církev nebo náboženskou společnost. Jsou zakládány na základě zákona č. 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech. (Dobrozemský a Stejskal, 2016, s. 228)

2.2.5 Politické strany a politická hnutí

Zakládání upravuje zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách, politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů. Registraci politických stran provádí MV ČR. Návrh na registraci předkládá přípravný výbor a musí ho doložit peticí minimálně jednoho tisíce lidí a žádostí na založení strany. Struktura a řízení politické strany je dána vnitřními stanovami každé strany. Stanovy, které se předkládají při registraci, musí mj. obsahovat orgány včetně orgánů statutárních, rozhodčích a revizních, způsob jejich ustavování a vymezení jejich oprávnění. Organizační členění většiny stran je několikastupňové. Nejvyšší vedení strany je na celostátní úrovni. Zde je nejvyšším orgánem sjezd strany, na kterém se volí i celostátní orgány – předseda, předsednictvo, výkonné rady nebo výbory, grémia strany a ústřední kontrolní a revizní komise. (Stejskal, Kuvíková a Maťátková, 2012, s. 79-80)

2.3 Financování neziskových organizací

Jednou ze základních podmínek úspěšného fungování NO – a tedy i jedním z klíčových úkolů fundraisingu – je vícezdrojové financování, tzn. nutnost zajistit pro neziskovou organizaci více zdrojů, ze kterých je financována, aby nebyla závislá pouze na jednom z nich. Tady nejde jenom o počet jednotlivých typů zdrojů, ale také o jejich poměrné zastoupení.

Neziskové organizace mohou získávat finanční podporu z různých zdrojů, např.:

- ve veřejných institucích (ministerstva, krajské a obecní úřady);
- v nadacích;
- u jednotlivců (fyzické osoby, osoby samostatně výdělečně činné);
- u firem a jiných soukromých organizací;
- u klientů, kteří nakupují produkty organizace. (Šedivý a Medlíková, 2017, s. 72-73)

Podstata principu **vícezdrojovosti** financování neziskové organizace spočívá v získávání a využívání více zdrojů financování neziskové organizace, a to mj. s cílem zabezpečit nezávislost na jednom zdroji, a vyhnout se tak případným negativním důsledkům při jeho neočekávaném selhání.

Finanční zdroje mohou být rozděleny do tří skupin:

- vlastní zdroje – prostředky, které jsou v „pravomoci“ účetní jednotky, zpravidla je poskytují vlastní členové nebo je organizace dokáže opatřit vlastní činností (vydělat). Vlastní zdroje se nevracejí;
- návratné cizí zdroje – účetní jednotka je může získat na určitou dobu a po sjednané době je musí vrátit (např. půjčky);
- potenciální zdroje – tak budou nazývány prostředky, které mohou neziskové organizace získávat ze svého okolí na podporu své činnosti. Může se jednat o peníze z veřejných rozpočtů pro organizace dětí a mládeže, ale i o dary soukromých osob. (Stejskal, Kuvíková a Mařátková, 2012, s. 105)

2.3.1 Vlastní zdroje

Samofinancováním rozumíme především příjmy z vlastních aktivit (včetně podnikatelských) neziskové organizace. Řada organizací začala tomuto způsobu financování věnovat více pozornosti, hlavně z toho důvodu, že si tím může zajistit zdroje (obvykle dlouhodobé), které může libovolně použít a které takto mohou doplňovat například zdroje z veřejných rozpočtů a od dárců.

K nejčastějším činnostem samofinancování patří:

- příjmy z vybíraných členských příspěvků – každý člen organizace přispívá v pravidelných intervalech předem stanovenou částkou. V rámci svého členství může pak jako „protihodnotu“ získat jisté výhody, například různé slevy, předplatné časopisu apod. Tyto příjmy se z hlediska organizace dobře plánují, protože tvoří stálý příjem;
- prodej vlastních výrobků a služeb;
- příjmy z pronájmu dlouhodobého hmotného majetku – nezisková organizace často vlastní nejrůznější majetek, který kromě plnění hlavního účelu organizace může být využíván pro získání dodatečných prostředků. Typické jsou pronájmy tábořišť, sportovišť, ploch, pozemků, speciálního vybavení či využívání např. kluboven či domů jinými organizacemi;
- příjmy z nehmotného majetku;
- příjmy z úroků z vkladů či jiných aktivit. (Boukal a kolektiv, 2013, s. 151-152)

Výhodou samofinancování je flexibilita peněz vydělaných vlastními silami. Čím vyšší je míra samofinancování, tím vyšší je míra nezávislosti NO. (Pelikánová, 2015, s. 151-152)

2.3.2 Návrtné cizí zdroje

Za cizí zdroje jsou považovány ty, které může nezisková organizace získat na určitou dobu a po sjednané době je musí vrátit. Poskytovateli těchto prostředků mohou být např. banky. Nevýhodou při tomto financování je nezanedbatelný úrok, který musí vypůjčitel uhradit. Využívání cizích zdrojů by mělo být velmi dobře zváženo a posouzeno z hlediska výhodnosti. Nebezpečím při špatném rozhodnutí může být nesplnění závazků, způsobení finančních problémů jiným organizačním jednotkám v rámci organizační struktury a v neposlední řadě i poškození pověsti celé organizace. (Stejskal, Kuvíková, Maňátková, 2012, s. 107-109)

2.3.3 Potenciální zdroje

Za potenciální zdroje jsou považovány všechny zdroje, ze kterých mohou neziskové organizace potenciálně získat a čerpat prostředky pro své činnosti. Jde o nenárokové prostředky, které je možné získat na základě žádosti či projektu od nejrůznějších veřejných orgánů, soukromých organizací i jednotlivců.

Do této skupiny patří:

- příspěvky ze zdrojů Evropské unie,
- přímé dotace ze státního rozpočtu,
- nepřímé dotace ze státního rozpočtu,
- příspěvky územních samospráv (krajů a obcí),
- příspěvky od nadací a nadačních fondů,
- firemní dárcovství,
- individuální dárcovství. (Stejskal, Kuvíková, Maňátková, 2012, s. 107-109)

Finanční prostředky ze strukturálních fondů EU patří v současné době mezi často diskutovaná témata a představuje významný zdroj financování nejen pro státní neziskové organizace, ale i pro nestátní neziskové organizace, které mohou získat prostředky z různých zdrojů. Jedním z významných zdrojů financování je podpora rozvoje spolupráce v příhraničních regionech.

Přímé dotace ze státního rozpočtu jsou prostředky získané přímo, kdy mezi příjemcem a poskytovatelem nestojí žádná další instituce ani orgán. Většinou se jedná o prostředky poměrně obtížně získané a jsou spíše určeny pro speciální projekty. Prostředky se získávají na základě výběrového řízení na konkrétní projekty vyhlašované příslušnými státními orgány nebo formou příspěvků a dotací na základě specifických zákonů, usnesením či nařízením vlády ČR či vyhlášek ministerstev.

Nepřímé dotace ze státního rozpočtu se týkají pouze těch NNO, které jsou vnitřně členěny na organizační jednotky a mají své zastřešující ústředí. Podle pravidel ministerstev je nutné, aby žádaly o dotace pouze jednou souhrnnou žádostí. Ústředí podle podkladů organizačních jednotek zpracuje žádost na projekt a podá je ministerstvu. Takto získané dotace jsou poskytovány jinému příjemci, než který je uveden v rozhodnutí ministerstva o přidělení dotace. Konečný uživatel prostředků je však vázán pravidly pro použití a vyúčtování dotace.

Krajské a místní rozpočty jsou velmi významným zdrojem financování pro NNO. Jejich výhodou je jejich místní charakter, zacílení na regionální priority, nevýhodou je pak jejich velmi rozdílná úroveň v jednotlivých oblastech. Charakteristické pro tyto zdroje je, že se od sebe místně velmi liší jak ve výši, tak i v účelu a způsobu poskytnutí a vyúčtování. Kraje a velká města mají většinou zpracovány přesné grantové programy, z nichž mohou NNO žádat o podporu. (Stejskal, Kuvíková a Mařátková, 2012, s. 110-112)

Individuální dárcovství je svébytným a specifickým nástrojem fundraisingu, který se například od psaní grantů liší především vysokou mírou emocionality a potřebou systematického a dlouhodobého budování vztahu s jednotlivými podporovateli. Zatímco při psaní grantových žádostí organizace komunikuje zejména s odborníky a musí je přesvědčit o své kvalifikovanosti a adekvátně nastavených kvantitativních a kvalitativních kritérií, individuální dárcovství je postavené na budování osobního vztahu mezi neziskovou organizací a jejími dárci. (Boukal a kolektiv, 2013, s. 77)

Od darování je nutné odlišit **sponzorování**, které je založeno na poskytnutí propagační a reklamní služby neziskovou organizací sponzorovi. Sponzorský příspěvek je chápán jako platba za poskytnutí takovéto služby. Smlouva v tomto případě není smlouvou darovací, ale smlouvou o reklamě. (Boukal a kolektiv, 2013, s. 83)

Sponzoring je důležitou součástí dnešního společenského života. Jedná se o součást marketingové komunikace, kdy se prostřednictvím aktivit v sociální oblasti, kulturních nebo sportovních akcí dostává sponzor do povědomí veřejnosti. (Nová a kolektiv, 2016, s. 173)

3 SPOLKY

Spolky upravuje zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění. Založit spolek mohou minimálně tři osoby vedené společným zájmem k jeho naplňování jako samosprávný a dobrovolný svazek členů a tyto osoby se mohou v rámci spolku spolčovat. Vzhledem k tomu, že daná bakalářská práce se zabývá analýzou hospodaření sportovního klubu, následující obecná charakteristika je podrobně věnována této právní formě.

Při založení musí zakladatelé sepsat stanovy, jejichž obsahem je především název a sídlo spolku, účel založení, určení statutárního orgánu a vymezení práv a povinností členů vůči spolku (popř. určení způsobu, jak budou práva a povinnosti vznikat). (Jošt, 2019, s. 27)

Také Dobrozemský a Stejskal (2017, s. 15) uvádí, že stanovy jsou základním a nejdůležitějším dokumentem pro vnitřní život spolku.

Náležitosti stanov upravuje zákon č. 89/2012 Sb., paragraf 218 OZ, který stanovuje minimální náležitosti stanov spolku:

- a) název spolku – je esenciální náležitostí každé právnické osoby. Jedná se o její pojmový znak a základní identifikátor. Název musí odlišit právnickou osobu od jiné osoby a nesmí být klamavý. Název musí obsahovat označení právní formy. Název spolku musí dle § 216 OZ obsahovat slova „spolek“ nebo „zapsaný spolek“, postačí však zkratka „z. s.“
- b) sídlo spolku – sídlo je důležitým identifikačním znakem právnické osoby. Ve stanovách spolku postačí uvést pouze obec, kde má spolek sídlo, a není nutné uvádět plnou adresu sídla. Toto pravidlo má prakticky význam v tom, že v případě změny sídla spolku v rámci jedné obce nebude nutné měnit stanovy. Úplná adresa se pak zapisuje do spolkového rejstříku.
- c) účel spolku – společný zájem osob, které k jeho naplňování spolek založily.
- d) práva a povinnosti členů vůči spolku, popřípadě určení způsobu jak jim budou práva a povinnosti vznikat – Základním pojmovým znakem spolku je jeho členská základna. Z tohoto důvodu je nutné, aby byla upravena práva a povinnosti členů vůči spolku. Zákon s výjimkou vzniku a zániku členství neurčuje, jaká má mít člen práva a povinnosti, tuto úpravu svěřuje stanovám. Stanovy mohou např. určit:
 - který orgán rozhoduje o přijetí člena (není-li stanoveno, je tímto orgánem členská schůze),

- stanovit více druhů členství (kolektivní – individuální, řádné – čestné) a adekvátně k tomu různý rozsah práv a povinností, mohou připustit přechod členství na právního nástupce člena apod.

Mezi práva členů spolku lze zařadit právo podílet se na činnosti spolku, účastnit se jím pořádaných akcí, podávat návrhy, volit a být volen do orgánů spolku, právo užívat majetek spolku a další. Mezi povinnosti lze zařadit dodržování stanov, loajalita a respektování poslání spolku, podílení se na jeho činnosti, placení členských příspěvků atd.

- e) určení statutárního orgánu – statutárnímu orgánu náleží veškerá působnost, kterou zakladatelské právní jednání, zákon nebo rozhodnutí orgánu veřejné moci nesvěří jinému orgánu právnické osoby. Statutární orgán může být vytvořen jako orgán kolektivní (o více členech, např. výbor) nebo individuální (o jednom členu, např. předseda). (Dobrozemský a Stejskal, 2017, s. 15-17)

Stanovy dále určují všechna pravidla fungování celého spolku, případně i jeho organizačních jednotek.

Spolek vzniká dnem zápisu do veřejného rejstříku. Návrh na zápis podávají zakladatelé nebo osoba určená ustavující schůzí. Není-li spolek do veřejného rejstříku zapsán do třiceti dnů od podání návrhu na zápis a není-li v této lhůtě ani vydáno rozhodnutí o odmítnutí zápisu, považuje se spolek za zapsaný do veřejného rejstříku třicátým dnem od podání návrhu.

Právní osobnost **pobočného spolku** se odvozuje od právní osobnosti hlavního spolku. Pobočný spolek může mít práva a povinnosti a nabývat je v rozsahu určeném stanovami hlavního spolku a zapsaném ve veřejném rejstříku. Pobočný spolek vzniká dnem zápisu do veřejného rejstříku. Návrh na zápis podá hlavní spolek. Zrušením hlavního spolku se ruší i pobočný spolek. Hlavní spolek nezanikne dříve, než zaniknou všechny pobočné spolky.

Mezi **druhy činností** spolku patří:

- Hlavní činnost – jsou aktivity, pro které byl spolek založen, a jsou zapsány ve stanovách. Každá organizace si sama volí hlavní činnost.
- Vedlejší činnost – neziskové organizace mohou vydělávat prostředky vedlejší (doplňkovou) činností. Omezením v této oblasti je pouze povinnost organizace použít takto nabyté prostředky do hlavní činnosti či rozvoje smyslu své existence. (Stejskal, Kuvíková a Mařátková, 2012, s. 15)

Také (Dobrozemský a Stejskal, 2016, s. 78) uvádí, že pro dlouhodobé fungování neziskových organizací a rozvoj jejich činnosti je třeba zabezpečit jejich financování. Jelikož stát není schopen zajistit dostatečné financování všech neziskových organizací. Zákodárce vymezeným organizacím umožnil a umožňuje vykonávat vedlejší hospodářskou činnost coby jednoho ze zdrojů jejich financování a snižuje tak závislost na státu.

Členem může být fyzická i právnická osoba, která respektuje stanovy, zaplatí v příslušném termínu členský příspěvek, pokud je to určeno ve stanovách. O přijetí člena rozhoduje nejvyšší orgán spolku. Členství zaniká vystoupením, nezaplacením členského příspěvku nebo vyloučením, pokud člen závažným způsobem porušil členské povinnosti. Každý člen spolku může s uvedením důvodu písemně podat návrh na vyloučení. Statutární orgán rozhoduje o vyloučení člena, který musí mít příležitost vše vysvětlit. Člen může po doručení rozhodnutí požádat do 15 dnů rozhodčí komisi o přezkoumání. Pokud rozhodnutí odporuje zákonu, stanovám nebo z jiných důvodů komise rozhodnutí zruší. Vyloučený člen může do tří měsíců od doručení konečného rozhodnutí navrhnout soudu, aby rozhodl o neplatnosti vyloučení. (Stejskal, Kuvíková a Mařátková, 2012, s. 61-62)

Spolek má zpravidla **dva orgány** – statutární a nejvyšší. Statutární orgán může být buď kolektivní (výbor), nebo individuální (předseda), což opět určí stanovy. Členové statutárního orgánu jsou voleni a odvoláváni nejvyšším orgánem spolku, pokud stanovy neuvádí něco jiného. Funkční období členů činí pět let, opět však platí, že stanovy mohou určit jinou délku funkčního období. Nejvyšší orgán plní zejména tyto úkoly: schvaluje výsledek hospodaření, hodnotí činnost orgánů spolku i jejich členů, určuje hlavní zaměření činnosti spolku, rozhoduje o změně stanov a rozhoduje o zrušení spolku s likvidací a o jeho přeměně. Nejvyšším orgánem je členská schůze, pokud stanovy neurčí jinak. (Jošt, 2019, s. 28)

Ukončení činnosti spolku má dvě fáze – zrušení a zánik.

Spolek lze dobrovolně zrušit právním jednáním. O dobrovolném zrušení spolku rozhoduje jeho příslušný orgán (§ 168 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „OZ“). Příslušný orgán spolku je zpravidla specifikován ve stanovách spolku. Neurčí-li stanovy jinak, je nejvyšším orgánem spolku členská schůze.

Poté, co příslušný orgán spolku rozhodl o jeho zrušení, musí proběhnout likvidace spolku, jejímž účelem je vypořádání majetku spolku. Likvidace musí alespoň formálně proběhnout i v případě, že spolek nemá žádný majetek ani žádné závazky.

Návrh na zápis (resp. výmaz) do spolkového rejstříku se podává k příslušnému rejstříkovému soudu, kterým je krajský soud, v jehož obvodu má spolek sídlo (§ 75 odst. 1 zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěřenských fondů, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „zákon o veřejných rejstřících“ nebo „ZVR“).

Návrh na zápis do spolkového rejstříku podává za spolek jeho statutární orgán (resp. likvidátor). Tvoří-li statutární orgán více osob, jedná za právnickou osobu předseda statutárního orgánu, popřípadě jeho člen, který tím byl pověřen. Návrh na zápis musí být doložen listinami o skutečnostech, které mají být do veřejného rejstříku zapsány, a listinami, které se zakládají do sbírky listin (§ 66 ZVR) v souvislosti s tímto zápisem (§ 19 ZVR). Rozsah požadovaných listin vyplývá ze zákona o veřejných rejstřících. (Vláda ČR, Zruseni-a-zanik-neaktivního-spolku, 2019)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 NESTÁTNÍ NEZISKOVÁ ORGANIZACE OK SILESIA, Z. S.

V této části bakalářské práce se zaměřím na konkrétní nestátní neziskovou organizaci.

4.1 Charakteristika organizace

Z názvu je patrné, že tento spolek se nachází na území Slezska (SILESIA), zkratka OK představuje Orienteering klub, tedy orientační klub. OK SILESIA je samostatnou organizační jednotkou se svojí vlastní právní subjektivitou zapsanou od roku 2019. OK SILESIA, z. s. vzniklá podle zákona 89/2012 Sb., občanského zákoníku. OK SILESIA je spolkem, který hájí zájmy svých členů. Sportovní klub se věnuje především orientačnímu běhu, ale přes zimu také lyžařskému orientačnímu běhu, dále jen LOB.

Ke konci roku 2022 měl klub 35 členů z toho 17 dětí do 15ti let 2 děti 15-18 let (dorostenci) a 5 členů 18-21, zbytek byli dospělé osoby. V předešlém roce, tedy 2021 to bylo 34 členů a v roce 2020 měl 20 členů. Každoročně se závodníci sportovního klubu zúčastňují závodů ať už na krajské úrovni či té republikové. Pro to, aby závodník mohl startovat na republikovém závodě, si musí vyběhnout patřičnou licenci. Pro účast na závodě na krajské úrovni postačí registrace ve sportovním klubu orientačního běhu. Závody se uskutečňují každý týden o víkendu od jara do podzimu, republikové závody se často kryjí s těmi krajskými. Závodník si tedy musí vybrat, pokud může, kterých závodů se zúčastní. Děti do 15 let se zúčastňují především závodů na krajské úrovni. Tréninky ve sportovním klubu jsou 3x týdně, ve středy mapové. Mladší děti, cca do 15 let mají mapovou přípravu na každém tréninku, jelikož orientační běh je hlavně o mapě a dorost od 15 let nahoru je mají pouze ve středy, zbylé tréninky většinou absolvují samostatně v rámci svých časových možností. Během roku se pořádá několik společných akcí (soustředění). Jedno v zimní přípravě na běžkách (pokud to sněhové podmínky dovolí), další o Velikonocích a také o letních prázdninách (často zahraničí, např. Slovinsko, Švédsko, Finsko), také se mládež sportovního klubu zúčastňuje soustředění v rámci sportovního centra mládeže, dále jen SCM, které bývá několikrát do roka.

4.1.1 Právní postavení a majetek

Jménem OK SILESIA mohou jednat, nabývat práva a zavazovat se pouze statutární orgány v souladu se stanovami.

Majetek sportovního klubu tvoří všechny hmotné a nehmotné věci ve vlastnictví sportovního klubu.

Zdrojem majetku jsou zejména:

- členské příspěvky členů sportovního klubu;
- příjmy z tělovýchovné, kulturní a společné činnosti;
- příjmy z vlastní hospodářské činnosti;
- příspěvky a dotace sportovních svazů, jiných fyzických a právnických osob nebo orgánů veřejné moci;
- majetek převedený do vlastnictví sportovního klubu členem;
- sponzorské dary a příspěvky;
- příjmy z reklamy a propagace. (interní materiály OK SILESIA)

Majetek sportovního klubu je ve vlastnictví sportovního klubu jako celku.

OK SILESIA hospodaří podle samostatných rozpočtů, které si sestavuje. Výsledek hospodaření projednává a schvaluje výbor. Při svém hospodaření se sportovní klub řídí obecně závaznými právními předpisy, zejména občanským zákoníkem. Sportovní klub vede řádnou účetní evidenci v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, a dalšími souvisejícími předpisy.

Výbor v čele s předsedou je tvořen členy sportovního klubu. Předseda svolává výbor jedenkrát za tři měsíce, tedy čtyřikrát ročně. Předseda také svolává členskou schůzi nejméně jedenkrát ročně, vhodným způsobem zajišťující informovanost všech členů sportovního klubu (zejména e-mailovou pozvánkou na členy klubu či pozvánkou na internetových stránkách sportovního klubu), kde se členové dozví o hospodaření za minulou sezónu, podané dotace, a také o rozpočtu na nadcházející sezónu. Členská schůze je nejvyšším orgánem sportovního klubu. Členské schůze mají právo se účastnit všichni členové sportovního klubu.

4.1.2 Orgány sportovního klubu

- Členská schůze;
- výbor;
- předseda sportovního klubu.

Členská schůze

- Rozhoduje o zániku sportovního klubu a v tomto případě současně i o majetkovém vypořádání majetku sportovního klubu,
- rozhoduje o změnách těchto stanov,
- volí a odvolává členy výboru sportovního klubu,
- projednává a schvaluje každoroční zprávu o hospodaření sportovního klubu a majetku sportovního klubu, kterou je jí povinen za každý jednotlivý kalendářní rok předložit výbor,
- schvaluje plán hospodaření na další období,
- rozhoduje o změně názvu a symboliky spolku.

Členská schůze je schopna jednat a usnášet se za účasti nadpoloviční většiny aktivních členů starších osmnácti let. K rozhodnutí členské schůze je třeba souhlasu nadpoloviční většiny hlasů přítomných aktivních členů starších osmnácti let. Každý aktivní člen starší osmnácti let má jeden hlas.

Výbor

- Má ve všech záležitostech sportovního klubu poradní působnost vůči předsedovi sportovního klubu,
- dohlíží na výkon působnosti předsedy sportovního klubu, coby individuálního statutárního orgánu, a na hospodaření sportovního klubu,
- rozhoduje ve vnitřních záležitostech sportovního klubu, které mu výslovně svěřují tyto stanovy (zejména rozhoduje o přijetí fyzické osoby za člena sportovního klubu),
- připravuje zprávy, informace a návrhy plánu činnosti a rozpočtu pro členskou schůzi,
- schvaluje odměny trenérů, cvičitelů a dalších členů realizačního týmu.

Počet členů výboru určí členská schůze tak, aby byl vždy lichý. Členská schůze volí členy výboru na funkční období, které jsou tři roky. Výbor je usnášeníschopný, je-li přítomna nadpoloviční většina jeho členů.

Předseda sportovního klubu je individuálním statutárním orgánem sportovního klubu, řídí činnost sportovního klubu a rozhoduje o všech záležitostech sportovního klubu; předseda je volen z členů výboru, tajnou volbou členy výboru a odvolán členskou schůzí. Funkční období předsedy je tříleté a může být zvolen opakovaně.

4.1.3 Členství

Členem sportovního klubu se může stát každá fyzická osoba, která souhlasí se stanovami a přihlásí se za člena sportovního klubu. O přijetí za člena rozhoduje výbor. Členství v klubu je dobrovolné a je vedeno zájmem o sport a pobyt v přírodě, o vlastní a společenské uplatnění v oblasti orientačního běhu a v dalších orientačních sportech.

Členství ve sportovním klubu zaniká vystoupením ze sportovního klubu, které bere na vědomí výbor, úmrtím či vyloučením z důvodů stanovených občanským zákoníkem. Při zániku členství ve sportovním klubu z důvodu vystoupení či vyloučení je povinností člena i sportovního klubu vypořádat všechny své vzájemné závazky. Členství ve sportovním klubu je:

- aktivní – ve stanovách a jiných vnitřních dokumentech mu odpovídá pojem „aktivní člen“,
- neaktivní – ve stanovách a jiných vnitřních dokumentech mu odpovídá pojem „neaktivní člen“, lišící se zejména rozsahem práv a povinností členů sportovního klubu a výší pravidelných členských příspěvků. Aktivním členem sportovního klubu je každý jeho člen, který svým dobrovolným rozhodnutím nezvolí neaktivní členství. Rozhodnutí o zvolení neaktivního členství může člen sportovního klubu učinit vždy s účinností na jeden celý kalendářní rok, a to sdělením výboru nejdéle 30 dnů před počátkem kalendářního roku, pro který neaktivní členství volí.

Základní práva a povinnosti členů sportovního klubu bez ohledu na druh členství jsou:

- podílet se na plnění předmětu činnosti a účelu sportovního klubu;
- vytvářet atmosféru vzájemné důvěry, úcty a spolupráce, zejména dodržováním společenských norem slušnosti, ochrany majetku a životního prostředí;
- svými sportovními výkony, chováním, dodržováním sportovních pravidel a ducha fair play důsledně hájit důvěryhodnost a prestiž sportovního klubu;
- ctít dohody uzavřené se sponzory, orgány veřejné moci a vlastníky lesů, resp. jakýchkoliv jiných pozemků a objektů, na nichž probíhá činnost sportovního klubu;
- dle svých možností a schopností přispět v práci pro sportovní klub a jeho rozvoj;

- řádně a včas platit členské příspěvky ve výši a ve lhůtě splatnosti stanovené pro každý kalendářní rok výborem, jakož i jiné poplatky související s členstvím ve sportovním klubu a s činností sportovního klubu, pokud o tom rozhodl výbor.

Základní práva členů sportovního klubu s aktivním členstvím jsou:

- účastnit se dle svých zájmů, schopností a možností sportovního, tělovýchovného, kulturního a společenského života v rámci sportovního klubu;
- účastnit se, od 18 let věku s právem hlasovat na zasedání členské schůze;
- být volen od 18 let věku do výboru.

Základní práva členů sportovního klubu s neaktivním členstvím jsou:

- účastnit se dle svých zájmů, schopností a možností sportovního, tělovýchovného, kulturního a společenského života v rámci sportovního klubu;
- účastnit se jako host bez hlasovacího práva zasedání členské schůze.

Další rozsah práv a povinností členů sportovního klubu neupravený článkem stanov je oprávněn upravit předseda sportovního klubu interním předpisem, k jehož vydání je nutný předchozí souhlas výboru.

4.2 Hlavní činnost

Podle stanov OK SILESIA: Hlavním posláním je sportovní činnost

Základním účelem sportovního klubu je:

- organizovat sportovní činnost členů sportovního klubu, účastnit se sportovních a tělovýchovných akcí a aktivit, dle potřeby se zapojit do jejich organizování a vytvářet pro takovou činnost materiální a tréninkové podmínky;
- vytvořit podmínky pro členy sportovního klubu pro sportování a pobyt v přírodě, organizovat sport a pohyb v přírodě pro veřejnost;
- vytvářet ekonomickou základnu pro plnění svých cílů, a to i vlastní hospodářskou činností;
- při své činnosti se zasadit o ochranu životního prostředí, chránit přírodu jako své největší sportoviště;

- vést své členy a působit i mimo členskou základnu k dodržování základních etických a mravních pravidel, umožnit jim širokou informovanost v oblasti tělesné kultury;
- hájit zájmy členů klubu a za tím účelem spolupracovat s ostatními spolky, jinými právníckými a fyzickými osobami nebo orgány veřejné moci;
- sportovního dění se účastnit i v rámci jiných organizací jako jsou např. Česká unie sportu, Český svaz orientačních sportů, Český olympijský výbor apod.;
- dalšími formami své činnosti napomáhat rozvoji veřejného života, kultury a zdraví.

Sportovní klub je oprávněn provozovat všechny činnosti, které bezprostředně slouží účelu sportovního klubu.

4.3 Doplnková činnost

Tento klub neprovozuje žádnou vedlejší činnost. (stanovy OK SILESIA)

5 HOSPODAŘENÍ

Účetní evidence se zpracovává pomocí účetního programu Money S3. Účetní doklady jsou uchovány v místě sídla spolku. Účetnictví je vedeno podle vyhlášky č. 504/2002 Sb.

OK SILESIA z. s., využívá daňové výhody podle § 20 odst. 7 zákona o daních z příjmu, (dále jen „ZDP“), podle které si může veřejně prospěšný poplatník snížit základ daně snížit až o 30 %, maximálně však o 1 000 000 Kč, použije-li prostředky získané touto úsporou na dani v následujícím zdaňovacím období ke krytí nákladů (výdajů) prováděných nepodnikatelských činností. V případě, že 30 % snížení činí méně než 300 000 Kč, lze odečíst částku ve výši 300 000 Kč, maximálně však do výše základu daně. Získané prostředky (např. účelově vázaná dotace) se používají na pokrytí nákladů sportovní akce. Přijatá dotace představuje příjem, který není předmětem daně, a to v souladu s § 18a odst. 1 písm. b) ZDP. Současně je ale nutné vyloučit související náklady, v tomto případě náklady na pořádanou kulturní akci, které byly z dotace hrazeny, ze základu daně budou vyloučeny na základě úpravy § 25 odst. 1 písm. i) ZDP.

OK SILESIA z. s. účtuje jednotlivé dotace na střediska, jedná se o tyto dotace:

- NSA – Národní sportovní agentura program Můj klub;
- MSKO ČUS – Moravskoslezská krajská organizace České unie sportu, dotační program Podpora sportu v Moravskoslezském kraji;
- Město Třinec – program na podporu a rozvoj kulturních a sportovních aktivit ve statutárním městě Třinci (až v roce 2022).

Každoročně se sestavuje podrobný roční rozpočet. Většina pořádaných akcí je sestavována tak, aby výnosy pokryly náklady.

Mezi **příjmy** sportovního klubu patří:

- podíl členských příspěvků,
- příjmy z jednotlivých dotačních programů,
- příjmy z pořádaných akcí.

Mezi každoroční **výdaje** lze zařadit:

- náklady na cestovné,
- startovné,

- ubytování na sportovních akcích,
- mzdové náklady trenérů sportovního klubu. (interní materiály OK SILESIA)

6 ANALÝZA HOSPODAŘENÍ

Pro analýzu hospodaření v letech 2020-2022 jsou využity informace z:

- rozvahy,
- výsledovky.

Výkaz cash flow organizace nesestavuje.

6.1 Aktiva

Jelikož se jedná o malý sportovní klub, který vznikl v roce 2019, v tomto roce neměl velkou členskou základnu, tak jsem se rozhodl udělat analýzu v letech 2020 – 2022 kde se v roce 2021 členská základna zvýšila o 14 členů z původních 20 na 34 a poté na 35 členů v roce 2022. V prvních dvou letech své existence klub vedl jednoduché účetnictví, ale později chtěl žádat o dotace, u kterých byla podmínka vedení podvojného účetnictví, a tak začal využívat účetní program Money S3. Celková aktiva přinesla v roce 2021 ve srovnání s rokem 2020 snížení o 58 022 Kč. Rok 2022 přinesl zvýšení aktiv a to o 27 522 Kč. Horizontální a vertikální analýzu nemá cenu vytvářet, jelikož sportovní klub nedisponuje žádným dlouhodobým majetkem, ale pouze krátkodobým. Vysoký stav financí v roce 2020 si můžeme vysvětlit jednoduchým způsobem, na rozjezd klubu se podařilo sehnat od soukromých sponzorů a příjmů z reklam poměrně velké množství financí, které se sportovnímu klubu bohužel nepodařilo získat i v následujících letech. Bylo to jistě zapříčiněno také Covidem, kdy člověk nemohl chodit po jednotlivých firmách, aby si získal dané sponzory. Nicméně jelikož se každým rokem zvedala členská základna, tak se také zvedal nárok na dotace, který se odvíjí od počtu dětí. Tabulka 1 zobrazuje složení aktiv v letech 2020 – 2022.

Tabulka 1 Aktiva OK SILESIA v letech 2020 – 2022 v Kč
(interní materiály OK SILESIA, 2020, 2021, 2022. Vlastní zpracování)

Rozvaha – Aktiva	Stav k 31.12. 2020	Stav k 31.12.2021	Stav k 31.12.2022
Krátkodobý majetek celkem	191 151	133 129	160 651
Pohledávky celkem	50 000	60 350	102 950
Nároky na dotace	50 000	60 350	102 950
Krátkodobý finanční majetek celkem	141 151	72 779	57 701
Peněžní prostředky v pokladně	4 022	217	377
Peněžní prostředky na účtech	137 129	72 562	57 324
Aktiva celkem	191 151	133 129	160 651

6.2 Pasiva

U pasiv si můžeme povšimnout, že sportovní klub má závazky pouze krátkodobé, a to k dotačním programům. U pasiv si můžeme udělat horizontální a vertikální analýzu.

Horizontální analýzou vlastních zdrojů byl zjištěn pokles v roce 2021 s porovnáním s rokem 2020 o 69 272 Kč, který byl zapříčiněn záporným výsledkem hospodaření. To samé si můžeme povšimnout následující rok tedy 2022 s rokem 2021, kdy pokles nebyl až tak razantní, pouze 14 178 Kč.

Cizí zdroje se v roce 2021 zvýšily oproti roku 2020 o 11 250 Kč. V roce 2022 se zase zvýšily oproti předcházejícímu a to o 41 700 Kč. Takto vysoký nárůst byl zapříčiněn zajištěním další dotace, tedy třetí oproti původním dvěma.

Vertikální analýzou bylo zjištěno, že cizí zdroje v roce 2020 tvořily pouze 26 % a vlastní zdroje zbylých 74 %, kdežto v roce 2021 byla situace jiná, tam cizí zdroje tvořily již 46 % a vlastní zdroje 54 % a v posledním sledovaném období tvořily cizí zdroje značnou část majetku a to 64 % kdežto vlastní zdroje pouze 36 %. Z provedené analýzy si můžeme povšimnout že podíl cizích zdrojů se každoročně zvyšoval. Můžeme si povšimnout roční

nárůst cizích zdrojů cca o 20 %. Tabulka 2 ukazuje složení Pasiv OK SILESIA v letech 2020 – 2022.

Tabulka 2 Pasiva OK SILESIA v letech 2020 – 2022 v Kč
(interní materiály OK SILESIA, 2020, 2021, 2022. Vlastní zpracování)

Rozvaha – Pasiva	Stav k 31.12. 2020	Stav k 31.12.2021	Stav k 31.12.2022
Vlastní zdroje celkem	141 151	71 879	57 701
Výsledek hospodaření celkem	141 151	71 879	57 701
Účet výsledku hospodaření	111 471	-69 272	-14 178
Nerozdělený zisk, neuhr. ztráta	29 680	141 151	71 879
Cizí zdroje celkem	50 000	61 250	102 950
Krátkodobé závazky celkem	50 000	61 250	102 950
Ostatní přímé daně	0	900	0
Závazky vůči rozpočtovým orgánům – dotace	50 000	60 350	102 950
Pasiva celkem	191 151	133 129	160 651

6.3 Náklady

Celkové náklady v roce 2021 byly vyšší o 89 640 Kč oproti roku 2020. Nižší náklady v roce 2020 si vysvětlíme následovně, šlo hlavně o položky cestovního a ostatních služeb, do kterých sportovní klub zahrnuje startovné, ubytování, školení, mapy a mapové podklady, a také náklady na správu webových stránek. Cestovné v roce 2020 bylo pouze necelých 11 tisíc korun, kvůli tomu, že nebylo možné pořádat závody, vlivem covidu, místního charakteru (oblastní žebříčky), ale pouze celostátní mistrovství. V dalších letech se cestovné zvýšilo v roce 2021 o 24 142 Kč a v roce 2022 oproti 2021 o 27 380 Kč. Spotřeba materiálu v prvních dvou letech byla vysoká kvůli nakoupení sportovních krabiček SportIdent, které sportovní klub využívá při svých soustředěních, trénincích s mládeží a také při závodech. Klub také nakupoval oblečení, které bylo z části uhrazeno členy sportovního klubu. V roce 2021 se začaly objevovat mzdové náklady, tedy mzda trenérům. V roce 2022 se tyto náklady zvýšily o 8 800 Kč.

Celkové náklady v roce 2022 byly nižší oproti roku 2021 o 1 153 Kč. Největší snížení bylo u spotřeby materiálu a to o 87 188 Kč. Klub nakupoval pouze oblečení pro své nové členy, a nikoliv sportovní krabičky SportIdent. U ostatních položek si můžeme všimnout poměrně velkého zvýšení nákladů, např. položky jiné ostatní náklady jsou ve výši 7 500 Kč, které klub daroval na podporu Ukrajiny (týden orientáku pro Ukrajinu – malá akce pořádaná pro veřejnost, kdy účastník tohoto dne může, ale nemusí, dát dobrovolný příspěvek).

Do nákladového účtu „poskytnuté členské příspěvky“ patří registrace klubu ČSOS a registrace závodníků OB, která se musí platit každý rok. Vyšší náklady tohoto charakteru byly zapříčiněny vyšší členskou základnou. Tabulka 3 rozděluje náklady ve sledovaných letech 2020 – 2022.

Tabulka 3 Náklady OK SILESIA v letech 2020 – 2022 v Kč
(interní materiály OK SILESIA, 2020, 2021, 2022. Vlastní zpracování)

Náklady	Stav k 31.12. 2020	Stav k 31.12.2021	Stav k 31.12.2022
Spotřeba materiálu	89 748	105 781	18 593
Cestovné	10 806	34 948	62 328
Náklady na reprezentaci	0	0	256
Ostatní služby	61 230	102 905	143 944
Mzdové náklady	0	6 000	14 800
Ostatní daně a poplatky	30	0	0
Jiné ostatní náklady	0	1 080	7 500
Poskytnuté členské příspěvky	2 950	3 690	5 830
Náklady celkem	164 764	254 404	253 251

6.4 Výnosy

Největší výnosy v roce 2020 tvoří dary, které tvořily téměř 60 % všech výnosů, v dalších letech vykazují nulovou hodnotu, jelikož se nepodařilo tyto prostředky získat. Členské příspěvky se v roce 2021 zvýšily o 39 700 Kč, a to díky náboru nových členů. Výnosový

účet „zúčtování fondů“ v roce 2021 tvoří příjem startovního ze závodů, které sportovní klub pořádal. Jiné ostatní výnosy tvoří především příjem od účastníků sportovního klubu například za oblečení či za pořádané akce klubem (soustředění).

Každým rokem se podařilo získat dotace, které byly v roce 2021 vyšší o 10 350 Kč a v roce 2022 dokonce o 42 600 Kč. V roce 2022 byly dotace následující: MSKO ČUS – Moravskoslezská krajská organizace České unie sportu, dotační program Podpora sportu v Moravskoslezském kraji 39 800 Kč, dotace NSA – Národní sportovní agentura 48 150 Kč a dotace město Třinec – program na podporu a rozvoj kulturních a sportovních aktivit ve statutárním městě Třinci 15 000 Kč. Tabulka 4 rozděluje výnosy společnosti v letech 2020 – 2022.

Tabulka 4 Výnosy OK SILESIA v letech 2020 – 2022 v Kč
(interní materiály OK SILESIA, 2020, 2021, 2022. Vlastní zpracování)

Výnosy	Stav k 31.12. 2020	Stav k 31.12.2021	Stav k 31.12.2022
Tržby z prodeje služeb	0	3 600	4 300
Zúčtování fondů	0	11 660	0
Jiné ostatní výnosy	28 635	57 022	81 823
Jiné finanční výnosy	19 800	0	0
Přijaté příspěvky (dary)	165 000	0	0
Přijaté členské příspěvky	12 800	52 500	50 000
Dotace	50 000	60 350	102 950
Výnosy celkem	276 235	185 132	239 073

6.5 Hospodářský výsledek

Hospodářský výsledek se ve sledovaných letech hodně lišil, v roce 2020 byl jako jediný kladný, toto bylo zapříčiněno hlavně velkými dary, které pokryly veškeré náklady. V roce 2021 byl záporný VH vyvolán investicí do nákupu materiálu, krabiček SportIdent, které se využívají při trénincích s mládeží. Náklady na pořízení činily 65 910 Kč. V roce 2022 byl záporný VH pouze 14 178 Kč, který si můžeme vysvětlit vyššími mzdovými náklady. Tabulka 5 vykazuje VH ve sledovaných letech 2020 – 2022.

Tabulka 5 HV OK SILESIA v letech 2020 – 2022 v Kč
(interní materiály OK SILESIA, 2020, 2021, 2022. Vlastní zpracování)

Výsledek hospodaření	Stav	Stav	Stav
	k 31.12. 2020	k 31.12.2021	k 31.12.2022
	111 471	-69 272	-14 178

6.6 Vybrané ukazatele finanční analýzy

V následující kapitole jsou počítány ukazatele, které vzhledem k organizaci považují za vhodné. Doporučené hodnoty bychom měli brát trochu s rezervou, jelikož se jedná o NNO a ne o podnik.

Ukazatel autarkie je ukazatel, který znázorňuje, v jaké míře je firma soběstačná z hlediska pokrytí nákladů z hlavní činnosti z dosažených výnosů. Ukazatel by měl dosahovat vyšších hodnot než 100 %. (Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 112)

$$\text{Autarkie 2020} = \frac{\text{Výnosy z hlavní činnosti}}{\text{Náklady z hlavní činnosti}} \times 100 = \frac{276\,235}{164\,764} \times 100 = 167,65 \%$$

$$\text{Autarkie 2021} = \frac{\text{Výnosy z hlavní činnosti}}{\text{Náklady z hlavní činnosti}} \times 100 = \frac{185\,132}{254\,404} \times 100 = 72,77 \%$$

$$\text{Autarkie 2022} = \frac{\text{Výnosy z hlavní činnosti}}{\text{Náklady z hlavní činnosti}} \times 100 = \frac{239\,073}{253\,251} \times 100 = 94,40 \%$$

OK SILESIA je soběstačná, horší výsledky ukazuje rok 2021, a také rok 2022 kdy výnosy nepokryjí náklady z hlavní činnosti.

Celková zadluženost vyjadřuje podíl cizích zdrojů na celkových aktivech. Tento ukazatel z pohledu trendu bývá nižší než 25 %. (Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 104)

$$\text{Celková zadluženost 2020} = \frac{\text{Cizí zdroje}}{\text{Aktiva}} \times 100 = \frac{50\,000}{191\,151} \times 100 = 26,16 \%$$

$$\text{Celková zadluženost 2021} = \frac{\text{Cizí zdroje}}{\text{Aktiva}} \times 100 = \frac{61\,250}{133\,129} \times 100 = 46 \%$$

$$\text{Celková zadluženost 2022} = \frac{\text{Cizí zdroje}}{\text{Aktiva}} \times 100 = \frac{102\,950}{160\,651} \times 100 = 64,08 \%$$

OK SILESIA vyjadřuje pouze v prvním roce dobrou hodnotu, v ostatních letech je zadluženost vyšší. Organizace využívá více cizích zdrojů než vlastních, tato situace je zapříčiněna dotacemi.

Koeficient samofinancování vyjadřuje, jaký je podíl vlastních zdrojů na celkovém majetku organizace. (Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 104)

$$\text{Koeficient samofinancování 2020} = \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Aktiva (Pasiva)}} \times 100 = \frac{141\,151}{191\,151} \times 100 = 73,84 \%$$

$$\text{Koeficient samofinancování 2021} = \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Aktiva (Pasiva)}} \times 100 = \frac{71\,879}{133\,129} \times 100 = 53,99 \%$$

$$\text{Koeficient samofinancování 2022} = \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Aktiva (Pasiva)}} \times 100 = \frac{57\,701}{160\,651} \times 100 = 35,92 \%$$

OK SILESIA vyjadřuje nízké koeficienty samofinancování, organizace z tohoto pohledu není soběstačná.

Míra zadluženosti vyjadřuje, kolik jednotek cizího kapitálu je vázáno na jednu jednotku vlastního kapitálu. (Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 104)

$$\text{Míra zadluženosti 2020} = \frac{\text{Cizí zdroje}}{\text{Vlastní kapitál}} \times 100 = \frac{50\,000}{141\,151} \times 100 = 35,42 \%$$

$$\text{Míra zadluženosti 2021} = \frac{\text{Cizí zdroje}}{\text{Vlastní kapitál}} \times 100 = \frac{61\,250}{71\,879} \times 100 = 85,21 \%$$

$$\text{Míra zadluženosti 2022} = \frac{\text{Cizí zdroje}}{\text{Vlastní kapitál}} \times 100 = \frac{102\,950}{57\,701} \times 100 = 178,42 \%$$

U míry zadluženosti si můžeme povšimnout velkých skoků, kdy sportovní klub žije pouze z dotací.

Ukazatel běžné likvidity vyjadřuje, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé cizí zdroje. Doporučené rozmezí pro hodnotu ukazatele je 1,5 – 2,5.

$$\text{Běžná likvidita 2020} = \frac{\text{Oběžná aktiva}}{\text{Krátkodobé závazky}} = \frac{191\,151}{50\,000} = 3,82$$

$$\text{Běžná likvidita 2021} = \frac{\text{Oběžná aktiva}}{\text{Krátkodobé závazky}} = \frac{133\,129}{61\,250} = 2,17$$

$$\text{Běžná likvidita 2022} = \frac{\text{Oběžná aktiva}}{\text{Krátkodobé závazky}} = \frac{160\,651}{102\,950} = 1,56$$

Ukazatele jsou nad minimální hodnotou 1, to znamená, že sportovní klub je schopen uspokojit své věřitele.

Ukazatel pohotové likvidity vyjadřuje schopnost organizace hradit krátkodobé závazky. Hodnoty pohotové likvidity pod 1 znamenají, že společnost není schopna v případě potřeby hradit své stávající krátkodobé závazky pomocí nejlikvidnějších aktiv. Nicméně typicky chceme, aby se hodnota pohotové likvidity nedostala pod 1 a optimálně se držela mezi

1 – 1,5. Extrémně vysoké hodnoty pohotové likvidity mohou značit neefektivní řízení oběžných aktiv – příliš mnoho likvidity, která by se možná dala využít lépe (investice). Na druhou stranu je to logicky lepší než řešit opačný problém. Tento ukazatel si počítat nebudeme, jelikož sportovní klub nemá žádné zásoby, a tudíž by hodnoty vyšly naprosto totožné jako u běžné likvidity.

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{Oběžná aktiva} - \text{zásoby}}{\text{Krátkodobé závazky}}$$

Ukazatel okamžité likvidity vyjadřuje podíl finančního majetku na krátkodobých závazcích. Ideální hodnota se nachází v rozmezí 0,2 – 0,5

$$\text{Okamžitá likvidita 2020} = \frac{\text{Finanční majetek}}{\text{Krátkodobé závazky}} = \frac{141\,151}{50\,000} = 2,82$$

$$\text{Okamžitá likvidita 2021} = \frac{\text{Finanční majetek}}{\text{Krátkodobé závazky}} = \frac{72\,779}{61\,250} = 1,19$$

$$\text{Okamžitá likvidita 2022} = \frac{\text{Finanční majetek}}{\text{Krátkodobé závazky}} = \frac{57\,701}{102\,950} = 0,56$$

6.7 Shrnutí analytické části

Na základě provedené analýzy můžeme říct, že OK SILESIA ve sledovaných letech vykazuje:

- Aktiva – vykazují výrazných výkyvů. Kdy se jedná pouze o pohledávky vůči dotacím a krátkodobému finančnímu majetku, který zahrnuje peněžní prostředky na účtech a v pokladně. Vlivem velkých výdajů na nákup sportovního vybavení klesly peněžní prostředky na účtech, a tedy i celková aktiva a to o 58 022 Kč. V roce 2022 klub obdržel vysoké dotace v celkové výši 102 950 Kč, které pomohly k činnosti klubu.
- Pasiva – můžeme si povšimnout že pouze v roce 2020 byl VH kladný, v ostatních letech se jednalo o zápornou hodnotu, konkrétně v roce 2021 to bylo -69 272 Kč a v roce 2022 -14 178. Také zde se jedná hlavně o dotace, které tvořily značnou část pasiv.
- Náklady – celkové náklady v roce 2020 byly na úrovni 165 000 Kč nicméně v dalších letech náklady sice vzrostly rapidně, ale byly konzistentní okolo 254 000 Kč. Největší položku v nákladech v prvním roce tvořila spotřeba materiálu, kde se hlavně projevil nákup krabiček SportIdent pro tréninky s mládeží. V dalších letech si můžeme povšimnout největších nárůstů v rámci cestovního a položky ostatní služby,

kteří byly zapříčiněny častějším ježděním na závody. Největší pokles naopak vykazuje spotřeba materiálu a to o 87 188 Kč.

- Výnosy – celkové výnosy se také snížily, v následujících letech, oproti roku 2020, kde tvořily částku 276 235 Kč. Především absence darů zapříčinila tuto situaci. Na druhé straně členské příspěvky se zvýšily díky náboru nových členů do sportovního klubu, členská základna byla původně 20 členů v následujícím roce 34 a poté 35. Položka jiné ostatní výnosy ročně také zvyšovala svou hodnotu, to bylo zapříčiněno členy sportovního klubu, kteří se více zúčastňovali společných akcí.
- Hospodářský výsledek – jak si můžeme všimnout, tak HV byl také hodně kolísavý, nicméně můžeme předpokládat, že v tomto roce, tedy 2023 bude kladný. Záporný HV byl zapříčiněn vyššími náklady na provoz klubu
- Vybrané ukazatele finanční analýzy:
 - Autarkie – tento ukazatel by měl dosahovat hodnot vyšších než 100 %, u OK SILESIA činila v roce 2020 167 %, v dalším roce pouze 73 %, což znamená že výnosy z hlavní činnosti nepokryly náklady z hlavní činnosti a hlavní činnost tedy v tomto roce nebyla soběstačná. V posledním roce vykazovaného období dosáhla hodnoty 94 %, kdy sice nebyla soběstačná, nicméně můžeme říct, že již se dostávala na doporučenou hodnotu.
 - Celková zadluženost – sportovní klub vykazuje hodnoty 26 % což je blízko doporučené hodnoty 25 %, v dalších letech to je 46 % a 64 %. Jiní uvádí doporučenou hodnotu mezi 30 – 60 %, pokud budeme brát v potaz vyšší doporučenou hodnotu, tak můžeme říct, že sportovní klub nemá až tak velkou převahu cizích zdrojů v prvních dvou sledovaných obdobích, v roce 2022 je hodnota již nad doporučenou hodnotou.
 - Koeficient samofinancování – organizace dosahuje hodnot méně než 75 % v roce 2022 dokonce pouze necelých 36 %, což svědčí o tom, že je závislá na ostatních.
 - Míra zadluženosti nebo také ukazatel podílu cizího kapitálu na vlastním kapitálu – dosahuje ve sportovním klubu vysokých hodnot, které svědčí o vysoké zadluženosti.

- Ukazatel běžné likvidity – organizace dosahuje hodnot v rozmezí od 1,5 – 3,8 což svědčí o levném financování.
- Ukazatel okamžité likvidity – vyjadřuje podíl finančního majetku na krátkodobých závazcích. Ideální hodnota se nachází v rozmezí 0,2 – 0,5. Z analýzy byly zjištěny hodnoty 2,82 v roce 2020, 1,19 v roce 2021 a 0,56 v roce 2022. Tyto hodnoty svědčí o schopnosti sportovního klubu okamžitě uhradit své krátkodobé závazky.

7 DOPORUČENÍ

Na základě analýzy sportovního klubu jsem narazil na pár nedostatků. Jednotlivé dotace nebyly promítnuty v interních materiálech do rozvahy, doporučil bych účtovat dotace přesnějším způsobem (využitím účtu 348), aby se jednotlivé dotace projeví v rozvaze.

Z provedené analýzy jsem zjistil, že sportovní klub každým rokem čím dál tím více spoléhá na dotace. Je sice velice pravděpodobné, že si případné dotace sportovní klub udrží, nicméně bych na ně 100 % nespolehal. Může přijít nařízení vlády o „škrtnání“ jednotlivých dotačních programů a najednou klub nebude mít z čeho pokrýt své náklady. Nicméně ukazatel autarkie v posledním roce analýzy ukazuje, že sportovní klub je téměř schopen pokrýt své náklady výnosy.

Určitě bych se poohlédl po dotacích přímo z fondů EU. Výše dotace se odvíjí od počtu členů sportovního klubu, z tohoto pohledu bych doporučil zažádat o individuální dotaci, která se žádá na činnost klubu a byla by ve větší výši.

Sportovnímu klubu bych doporučil pořádání závodů, či provozování vedlejší činnosti ze kterých může získat peněžní prostředky na chod klubu. Určitě bych zvýšil členské příspěvky z původních 1 500 Kč na vyšší částku, přesněji na 2 000 Kč, aby klub byl více samostatný a nemusel na jednotlivé dotace spoléhat. Za předpokladu, že by ve sportovním klubu bylo 35 členů a všichni „aktivní“ tak by se podařilo získat 70 000 Kč, což by bylo o 20 000 Kč více než v roce 2022. Jelikož VH ve sledovaném roce 2022 byl -14 178, tak zvýšením členských příspěvků by se podařilo pokrýt ztrátu, a tudíž i ukazatel autarkie by byl větší než 100 %. Ptáte se zda by to pro členy klubu bylo stále motivační a já říkám že ano, jelikož kdybychom se podívali zpětně na jednotlivé závody a jednotlivé členy klubu, tak pouze na startovním někteří členové měli náklady ve výši vyšší než 3 500 Kč, takže ano stále by to bylo výhodné. Sportovní klub se vždy snažil co nejvíce podporovat své členy.

Také bych se pokusil získat peněžní prostředky od různých sponzorů, ať už ve formě dárcovství či sponzoringu (reklamy). Teď po covidu je možná větší šance opět získat tyto peněžní prostředky. Pokud by se jednalo o reklamu nějaké firmy, tak by se daná firma mohla propagovat na webových stránkách klubu v sekci sponzoři. Při vyšších částkách by mohla probíhat propagace vtištěním názvu firmy na klubové oblečení, které členové nosí na všech sportovních akcích, i mimo ně, a také například vytištěním reklamy na klubový stan. Ve finále klub to nic nestojí a dostanou peníze za propagaci.

ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce bylo provést analýzu hospodaření vybrané nestátní neziskové organizace, a to sportovního klubu OK SILESIA, z. s., za vybrané období 2020 – 2022 na základě dostupných výkazů, kterými byly rozvaha a výsledovka. K dispozici byly také prvotní doklady a sestavy výsledků hospodaření, které jsou archivovány v sídle organizace.

V teoretické části práce jsem se věnoval neziskovým organizacím jako celku. Prozkoumal jsem jejich význam v rámci společnosti a rozlišoval mezi různými typy organizací. Poté jsem se zaměřil na nestátní neziskové organizace (NNO) a jejich specifika. Diskutoval jsem o jejich nezávislosti na vládě, absenci ziskovosti a zaměření na podporu různých zájmů, jako jsou environmentální, charitativní, kulturní, lidská práva a vzdělávací iniciativy. V další části teoretického výkladu jsem se zaměřil na vysvětlení základních principů financování nestátních neziskových organizací. V poslední řadě jsem se zabýval významem spolků a jejich specifik.

V praktické části bakalářské práce jsem se zaměřil na konkrétní neziskovou organizaci, a to spolek OK SILESIA. Představil jsem tuto organizaci, její aktivity a také orgány. Důkladně jsem analyzoval její hospodaření a finanční situaci. Byly vysvětleny specifické příjmy a výdaje a následně provedena analýza aktiv a pasiv, dále také rozbor nákladů a výnosů. Na základě této analýzy jsem vyvodil doporučení, která mají za cíl zlepšit finanční stabilitu a efektivitu organizace. V poslední části byly propočítány některé vybrané ukazatele finanční analýzy, které jsou specifické pro neziskový sektor. Analýza ukazatelů, které organizace nikdy nepočítala, přispěla k hodnocení míry soběstačnosti a uvědomění si skutečnosti, že klub potřebuje pořádat vlastní závody, či provozovat vedlejší činnost, aby nebyl příliš závislý na externích zdrojích financování, jako jsou dotace.

Věřím, že výsledky mojí bakalářské práce poskytují užitečné poznatky a doporučení pro spolek OK SILESIA a její následný chod. Snahou je přispět k posílení finanční stability a dlouhodobé udržitelnosti neziskové organizace, aby mohla nadále plnit svou důležitou roli ve prospěch společnosti.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] BOUKAL, Petr. Fundraising pro neziskové organizace. Praha: Grada, 2013, 260 s. Expert. ISBN 9788024744872.
- [2] DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL. Nevýdělečné organizace v teorii. 2., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2016, 407 s. ISBN 9788075521033.
- [3] HOYE, Russell, Katie MISENER, Michael L. NARAINÉ a Catherine ORDWAY. Sport management: principles and application. Sixth edition. London: Routledge, Taylor & Francis Group, 2022, xx, 320 s. ISBN 978-1-03-210964-0.
- [4] Neziskový sektor [online], 2016. škola ekonomiky a cestovního ruchu Jihlava [cit. 2023-04-25]. Dostupné z: <http://www.secr.cz/wp-content/uploads/2016/11/Neziskov%C3%BD-sektor.pdf>
- [5] NOVÁ, Jana, Jan NOVOTNÝ, Oldřich RACEK, Jaroslav REKTOŘÍK, Aleš SEKOT, Milena STRACHOVÁ a Hana VÁLKOVÁ. Management, marketing a ekonomika sportu. Brno: Masarykova univerzita, 2016, 283 s. ISBN 9788021083462.
- [6] OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ, 2011. Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví. 1. vyd. Praha: C.H. Beck. 178 s. ISBN 978-80-7400-342-4.
- [7] PELIKÁNOVÁ, Anna. Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky. Grada, 2015, 1 online zdroj (320 stran). ISBN 978-80-247-5699-8. Dostupné také z: <https://www.bookport.cz/AccountSaml/SignIn?idp=https://shibboleth.utb.cz/idp/shibboleth&returnUrl=/kniha/ucetnictvi-dane-a-financovani-pro-nestatni-neziskovky-1334/>
- [8] REKTOŘÍK, Jaroslav. Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení. 2., aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2007, 187 s. ISBN 9788086929255.
- [9] STEJSKAL, Jan, Helena KUVÍKOVÁ a Kateřina MAŽÁTKOVÁ. Neziskové organizace - vybrané problémy ekonomiky: se zaměřením na nestátní neziskové organizace. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, 169 s. ISBN 9788073579739.
- [10] ŠEDIVÝ, Marek a Olga MEDLÍKOVÁ. Úspěšná nezisková organizace. 3., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada, 2017, 165 s. Manažer. ISBN 9788027102495.

- [11] TETŘEVOVÁ, Liběna, 2008. Veřejná ekonomie. 1. vyd. Praha: Professional Publishing. 185 s. ISBN 978-80-86946-79-5.
- [12] Zákon č. 219/2000 Sb. ze dne 21. července 2000, Zákon o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích. In: . Sbírka zákonů, ročník 2000, částka 65, číslo 49, s. 3129-3146. Dostupné také z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/>
- [13] Zákon č. 227/1997 Sb. ze dne 3. září 1997, Zákon o nadacích a nadačních fondech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (zákon o nadacích a nadačních fondech). In: Sbírka zákonů. 1997, částka 80, s. 4730-4739 Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu>
- [14] Zruseni-a-zanik-neaktivniho-spolku. VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY [online]. [cit. 2023-04-19]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/aktuality/Zruseni-a-zanik-neaktivniho-spolku.pdf>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

NO Nezisková organizace

NNO Nestátní nezisková organizace

MV Ministerstvo vnitra

ČR Česká republika

ÚSC Územně samosprávné celky

ČSOS Český svaz orientačních sportů

OB Orientační běh

OZ Občanský zákoník

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Členění národního hospodářství podle principu financování (Rektořík a kol., 2007, s. 13).....	12
---	----

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Aktiva OK SILESIA v letech 2020 – 2022 v Kč.....	35
Tabulka 2 Pasiva OK SILESIA v letech 2020 – 2022 v Kč.....	36
Tabulka 3 Náklady OK SILESIA v letech 2020 – 2022 v Kč.....	37
Tabulka 4 Výnosy OK SILESIA v letech 2020 – 2022 v Kč.....	38
Tabulka 5 HV OK SILESIA v letech 2020 – 2022 v Kč.....	39